

Základní informace o poskytování sociálně-právní ochrany dětí na území Města Hranic a správního obvodu obce s rozšířenou působností

Co znamená sociálně-právní ochrana dětí?

Výkon sociálně-právní ochrany dětí je upraven v zákoně č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Sociálně-právní ochranou dětí (dále jen "SPOD") se rozumí zejména ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu, ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění, působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny, zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině.

Sociálně-právní ochrana náleží bez ohledu na státní občanství všem dětem, které se nacházejí na území České republiky. Rozdíl spočívá pouze v rozsahu, v jakém se sociálně-právní ochrana poskytuje.

Kdo je dítě?

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí definuje v souladu s Úmluvou o právech dítěte č. 104/1991 Sb., pojem dítě tak, že je jím osoba nezletilá. Podle čl. 1 Úmluvy se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší 18 let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve. Podle § 30 Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., se pak zletilosti nabývá dovršením osmnáctého roku věku, před dosažením tohoto věku lze zletilosti nabýt jen uzavřením manželství nejdříve od 16 let věku.

Kdo je cílovou skupinou SPOD?

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti dle § 6 zákona o sociálně právní ochrany dětí č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- ❖ jejichž rodiče zemřeli, neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nebo nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti,
- ❖ které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěření dítěte do její výchovy,
- ❖ které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití,
- ❖ které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte,
- ❖ na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu,
- ❖ které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců,
- ❖ které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami,
- ❖ které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu,

pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

Sociálně právní ochranu dětí na území Města Hranic a správního obvodu obce s rozšířenou působností poskytuje Městský úřad Hranice, odbor sociálních věcí, oddělení sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“). OSPOD sídlí na ulici Purgešova 1399 v Hranicích v přízemním podlaží. Agendu zajišťuje celkem 10 pracovníků včetně vedoucí oddělení, a to podle specializace případu – sociální pracovník, náhradní rodinná péče, kurátor pro mládež.

Úřední hodiny:

Pondělí	8.00 – 11.30	12.30 – 17.00
Úterý	8.00 – 11.30	12.30 – 14.00
Středa	8.00 – 11.30	12.30 – 17.00
Čtvrtek	8.00 – 11.30	12.30 – 14.00
Pátek	pro veřejnost uzavřeno	

V době přestávky na oběd od 11:30 do 12:30 hodin je na OSPOD přítomen jeden zaměstnanec, který zajišťuje v daném týdnu pracovní pohotovost.

SPOD je v době výše uvedené pracovní doby poskytována v celém rozsahu. Mimo vymezenou pracovní dobu, ve dnech pracovního klidu a mimo pracoviště OSPOD je zajištěna nepřetržitá pracovní pohotovost. Pro výkon základních, nutných a neodkladných úkonů je zajištěna pracovní pohotovost v součinnosti s PČR a OS Přerov. Jedná se o případy ohrožení života či zdraví dítěte nebo o účast na neodkladném úkonu podle trestního řádu.

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí zajišťuje zejména tyto úkoly:

- ❖ poskytuje odborné sociální poradenství a poradenskou péči zejména manželům, rodičům, dětem i těhotným ženám při řešení jejich osobních, rodinných a sociálních problémů,
- ❖ poskytuje a zprostředkovává poradenskou pomoc osobám, které mají zájem stát se osvojiteli nebo pěstouny,
- ❖ provádí vyhodnocení situace ohroženého dítěte a jeho rodiny,
- ❖ zpracovává individuální plán ochrany dítěte (dále jen „IPOD“),
- ❖ pořádá případové konference,
- ❖ působí na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, projednává s rodiči odstranění nedostatků ve výchově,

- ❖ rozhoduje o uložení výchovných opatření, pokud projednání nedostatků ve výchově nevedlo k nápravě,
- ❖ řeší problematiku dítěte týraného, zneužívaného či zanedbávaného, dítěte, které je přítomno domácímu násilí,
- ❖ řeší problematiku dětí opuštěných po jejich narození,
- ❖ poskytuje okamžitou pomoc dětem, které jsou ohroženy na životě či zdraví, podává návrh soudu na vydání předběžného opatření,
- ❖ podává soudu návrhy (podněty) na opatření na ochranu dětí, na omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, na stanovení dohledu nad výchovou dětí, na nařízení, prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy, na svěřeni dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, na prodloužení či zrušení tohoto pobytu,
- ❖ vykonává funkci kolizního opatrovníka při soudním řízení v případech, kdy zákonní zástupci nemohou zastupovat své nezletilé děti (např. úprava poměrů na dobu před i po rozvodu, stanovení, snížení, zvýšení výživného, úprava styku, schválení právního úkonu, řízení o stanovení výchovného opatření, řízení o nařízení ústavní výchovy, řízení o osvojení dítěte, o svěřeni dítěte do péče jiné fyzické osoby, pěstounské péče),
- ❖ vykonává funkci opatrovníka a poručníka, činí neodkladné úkony v zájmu dítěte a v jeho zastoupení v době, kdy není dítěti ustanoven poručník nebo dokud se ustanovený poručník neujme své funkce,
- ❖ vykonává funkci opatrovníka nezletilého žadatele o udělení azylu podle zákona o azylu,
- ❖ účastní se jednání u orgánů činných v trestním řízení,
- ❖ spolupracuje se školami, školskými zařízeními, zdravotnickými zařízeními a dalšími státními či nestátními organizacemi,
- ❖ spolupracuje se středisky výchovné péče a školskými zařízeními pro výkon ústavní výchovy, krizovými centry, poradnami, zprostředkovává vyšetření na odborných pracovištích,
- ❖ pracuje s dětmi s poruchami chování, které zanedbávají školní docházku, požívají alkohol nebo jiné návykové látky, živí se prostitucí, páchají trestnou činností či přestupky aj.,
- ❖ sleduje vývoj dětí, nad jejichž výchovou je stanoven dohled,
- ❖ sleduje vývoj dětí s nařízenou ústavní nebo ochranou výchovou včetně dodržování práv dítěte v zařízeních pro výkon ústavní výchovy, navštěvuje rodiče dětí umístěných v ústavních zařízeních a je rodičům nápomocný při řešení jejich problémů včetně pomoci při vytváření vhodného prostředí pro možný návrat dítěte do rodiny,

- ❖ sleduje vývoj dětí svěřených do péče jiné fyzické osoby, včetně pěstounské péče, navštěvuje tyto rodiny,
- ❖ přijímá žádosti o zařazení do evidence osob vhodných stát se osvojiteli či pěstouny a vyhledává vhodné děti do náhradní rodinné péče,
- ❖ uzavírá dohody o výkonu pěstounské péče s osobami pečujícími a s osobami v evidenci nebo vydává správní rozhodnutí o určení práv a povinností při výkonu pěstounské péče, v souvislosti s uzavřenými dohodami vykonává povinnosti plynoucí z těchto dohod,
- ❖ ukládá pokuty za správní delikty a přestupky podle zákona o SPOD.

Jaké životní situace se u nás nejčastěji řeší?

Úprava práv a povinností k nezl. dítěti:

Rodičům je poskytováno celkové poradenství v oblasti svěřování dětí do výchovy rodičů, stanovení výživného, úpravy styku s dítětem. Dále se jim dostává pomoci při sepsání návrhu k soudu na úpravu práv a povinností k nezl. dítěti na dobu před i po rozvodu manželství, zprostředkování pomoci odborných poradenských, zdravotnických a jiných pracovišť.

Sociální pracovníce – kanceláře 3, 4, 5, 6, 15, 16, 18, 20

Pomoc při řešení obtížných rodinných, sociálních a osobních situací rodin s nezletilými dětmi a těhotných žen:

Rodinám je poskytováno sociální poradenství. Dospělým a dětem je nabízena možnost zprostředkování odborného poradenství v oblasti problematiky rodinné, psychologické, psychiatrické (např. vztahové problémy, domácí násilí, závislosti, dluhové poradenství aj.).

Sociální pracovníce – kanceláře 3, 4, 5, 6, 15, 16, 18, 20

Nedostatečná péče o děti, děti týrané, zneužívané nebo zanedbávané:

Rodinám je poskytováno sociální poradenství. Úzká práce s rodinou, její sanace. Podávání návrhů či podnětů k soudu na uložení výchovných opatření. Sledování vývoje ohrožených dětí. Spolupráce se školskými zařízeními, zdravotními institucemi a dalšími odbornými pracovišti včetně Policie ČR, okresních soudů a státních zastupitelství.

Sociální pracovníce – kanceláře 3, 4, 5, 6, 15, 16, 18, 20

Protiprávní jednání dětí do 18 let, děti s poruchami chování:

Řeší se problematika dětí ve věku do 15 let, které se dopustily činu jinak trestného, mladistvých ve věku 15 - 18 let, kteří spáchali provinění nebo přestupek, dětí umístěných v ústavní či ochranné výchově, dětí a mladistvých s opakovanými poruchami chování (záškoláctví, závislosti, útěky z domova aj.).

Kurátor pro mládež – kancelář 19

Osvojení a pěstounská péče:

Jedná se o zprostředkování osvojení a pěstounské péče, vyhledání dětí vhodných do náhradní rodinné péče a fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny.

Pracovnice náhradní rodinné péče – kanceláře 1,2

Pracovníci OSPOD

Jméno a příjmení	Funkce	Číslo kanc.		
Mgr. Dagmar Nesvadbová, DiS.	vedoucí oddělení, sociální pracovníce - terén	15	581 828 438	dagmar.nesvadbova@mesto-hranice.cz
Bc. Jana Němcová	sociální pracovníce NRP, zástupce vedoucí OSPOD	1	581 828 444	jana.nemcova@mesto-hranice.cz
Mgr. Anna Růžicková, DiS.	sociální pracovníce NRP	2	581 828 435	anna.ruzickova@mesto-hranice.cz
Bc. Zlata Horká	sociální pracovníce - terén	3	581 828 439	zlata.horka@mesto-hranice.cz
Mgr. Lenka Christelová, DiS.	sociální pracovníce - terén	4	581 828 441	lenka.christelova@mesto-hranice.cz
Bc. Veronika Matějická	sociální pracovníce - terén	5	581 828 437	veronika.matejicna@mesto-hranice.cz

Mgr. Markéta Kranich Polová	sociální pracovnice - terén	6	581 828 436	marketa.polova@mesto-hranice.cz
Bc. Jana Vejmolová	sociální pracovnice - terén	16	581 828 420	jana.vejmolova@mesto-hranice.cz
Bc. Kateřina Macháčová	sociální pracovnice - terén	18	581 828 426	katerina.machacova@mesto-hranice.cz
Mgr. Lenka Alvado Blanco	kurátor pro mládež	19	581 828 422	lenka.alvado@mesto-hranice.cz
Mgr. Radana Balko	sociální pracovnice - terén	20	581 828 430	radana.balko@mesto-hranice.cz

Uvedení pracovníci mají území města Hranic a správní obvod obce s rozšířenou působností územně rozdělen. Toto rozdělení naleznete v seznamu ulic a obcí vždy vedle dveří jednotlivých kanceláří. Proto se prosím obračejte na příslušného pracovníka, v jehož obvodu fakticky bydlí nezletilé dítě či děti.

Obce

Bělotín (vč. místních částí Kunčice, Lučice, Nejdek), Býskovice, Černotín (vč. Místní části Hluzov), Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Hrabůvka, Hranice (vč. Místních částí Lhotka, Velká, Drahotuše, Rybáře, Valšovice, Slavíč, Středolesí, Uhřínov), Hustopeče nad Bečvou, Jindřichov, Kamenec, Klokočí, Luboměř pod Strážnou, Malhotice, Milenov, Milotice nad Bečvou, Olšovec (vč. Místní části Boňkov), Opatovice, Paršovice, Partutovice, Polom, Poruba, Potštát (vč. Místních částí Boškov, Kovářov, Kyžlířov, Lipná), Provodovice, Radíkov, Rakov, Rouské, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Teplice nad Bečvou, Ústí, Všechnovice, Vysoká, Zámrsky

Místní části

Lhotka, Velká, Drahotuše, Rybáře, Valšovice, Slavíč, Středolesí, Uhřínov

Související odkazy:

Organizační řád Městského úřadu Hranice QS 55-01

Pracovní řád Městského úřadu Hranice QI 55-01-01

Sociálně-právní ochrana dětí dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Občanský zákoník - č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Úmluva o právech dítěte - Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb.